Lunds Universitet
Språk- och litteraturcentrum
IT-Rumänska, K01 (91-120p)
Examenuppsats

Particularitățile traducerii de documente juridice suedeze în limba română

Översättningens särskiljande drag av svenska juridiska dokument till rumänska

Particularities of the translation of Swedish legal documents in Romanian

Student:
Christina Lidia Kocon

cristin1976@gmail.com

Handledare/ Coordonator:

Felix Nicolau, Professor PhD, Lund University/ Romanian Language Institute, Romania
E-mail: felix.nicolau@rom.lu.se

Opponents/ Oponenți**:**

Carmen Dimitriu, Senior Lecturer PhD, University of Comrat, Republic of Moldova/ Romanian Language Institute, Romania

Henţ Nicolae Adrian, Lecturer Phd, Charles University of Prague/ Romanian Language Institute, Romania

Cuprins:

1.Introducere

I.Stilurile funcționale ale limbii române

II.Teorii și metode de traducere

III.Diferența între traducerea de documente juridice scrise și interpretariatul situațiilor juridice

III.1.Tipuri de interpretariat

IV.Contextul de emitere a unui document juridic

V. Dificultățile traducerii textelor legislative

V.1.Exactitate juridică și echivalența cu textul primar

V.2.Inteligibilitate și adaptarea textului primar

V.3.Intertextualitate- corelația dintre texte

V.4.Izvoarele și termenii juridici

VI. Interpretarea la prima vista a unui document/act de drept civil

VII. Concluzii

Bibliografie

Sitografie internet

Anexa 1- hotărâre judecătorească -text sursă

Anexa 2- traducere proprie a documentului juridic

Introducere

În conjunctura actuală politică, economică și socială care a generat spațiul economic european de liberă circulație a persoanelor, serviciilor și a capitalului s-a impus un cadru legislativ unitar aplicabil tuturor țărilor membre ale U.E. Legile naționale ale diferitelor țări membre ale Uniunii Europene au fost uniformizate într-o legislație europeană comună care s-a implementat de-a lungul anilor și care are prioritate la interpretarea dreptului intracomunitar.

Această tranziție a făcut necesară, în contextul economic european, adaptarea limbajului juridic național în vederea înlesnirii comunicării actelor normative și directivelor europene parlamentului țărilor membre cu scopul adoptării și aplicării acestora. Dreptul comunitar reglementează pe de o parte actele normative premergătoare pactelor și tratatelor internaționale necesare încheierii acestora între state în conformitate cu legislația internațională pentru a fi valabile, iar pe de altă parte constituie și jurisprudența Curții de Justiție.

Traducerile și interpretările juridice presupun un proces de transfer a noțiunilor juridice care descriu dispozițiile legale ce reglementează diverse situații juridice ale persoanei și ale vieții private, precum și a patrimoniului acesteia care constituie dreptul civil pe de o parte, iar pe de altă parte conțin dispozițiile legale sancționatoare în sfera dreptului penal.

Pentru o traducere corectă a unui document juridic se impun anumite norme lingvistice și o analiză traductologică. Analiza unui text juridic are în vedere trei factori: contextul de emitere, destinatarul textului și situația în care se folosește acesta. Hans Vermeer definește acest lucru ca fiind scopul comunicării textului țintă, *skopos*[1]. Acest termen provine din limba greacă și însemnă scopul avut în vedere la adoptarea strategiei adecvate de traducere. Un text juridic este produsul culturii specifice dintr-o anumită țară și de aceea trebuie abordat din perspectiva evoluției și apariției de noi termeni juridici. În tandem cu dezvoltarea societății și cu generarea de noi cadre legislative pentru noile structuri sociale și economice formate se impune adoptarea unei legislații adecvate ca o condiție *sine qua non*.

În contextul unui culturem[2] al unei anumite țări pot apărea dificultăți de traducere din cauza unei conjuncturi politice, sociale sau economice inexistente în alte țări. Atunci, absența corespondenței de termeni juridici în limba țintă din limba sursă reprezintă o provocare atât pentru traducător, cât și pentru interpret. Această dificultate există atât din cauza lipsei dicționarelor de specialitate și a terminologiei standardizate, cât și din cauza juristului ce trebuie să aplice textului tradus.

În acest spațiu economic european în care colaborarea dintre state a prevăzut libera circulație a persoanelor, serviciilor și a investirii capitalului social în diferitele țări membre ale UE, s-a creat necesitatea reglementării unei legislații de drept internațional public și privat care să fie omogenă. Scopul adoptării acestor legislații de drept internațional a fost înlesnirea aplicării acestora coroborat cu legislațiile naționale ale subiecților de drept internațional.

Trebuie menționat că în România deși legislația actuală s-a schimbat substanțial, totuși au rămas reglementări de coduri juridice și dispoziții legale care nu au fost modificate în totalitate. De exemplu, în cazul dreptului succesoral se regăsește limbajul juridic vechi, dat fiind că această instituție de drept civil este una dintre cele mai vechi și își are sorgintea în dreptul roman. Acest lucru prezintă interes practic în cazul cetățenilor români stabiliți în

---

[1] Hans Vermeer, *Skopos and commission in translational action*. I Lawrence Venuti ed. T*ranslation Studies Reader*. London: Routledge, 2000, p 74.

[2] https://dexonline.net/definitie-culturem (**CULTURÉM** *s. n.* cea mai mică unitate a unui fenomen sau fapt de cultură, element comun unor forme, structuri, genuri de cultură).

străinătate care au nevoie de acte succesorale românești traduse în limba suedeză în cazul acceptării moștenirilor din țara de origine.

Un alt interes practic îl reprezintă și cazul investițiilor suedeze ale companiilor și corporațiilor multinaționale în România cărora li se aplică, pe lângă dispozițiile de drept privat și public internațional, și Codul Funciar românesc. Codul Funciar românesc conține încă în mare parte limbajul juridic vechi, nesuferind modificări substanțiale ale reglementărilor legale. De exemplu, dispozițiile legale privind arenda terenurilor agricole, concesiunea altor terenuri și a stabilimentelor publice, fabrici și hale industriale în care desfășurarea unei activități economice de amploare trebuie efectuată conform legii țării pe teritoriul căreia aceasta se desfășoară.

Identificarea metodei adecvate de traducere a acestor texte juridice vechi din limba sursă în limba țintă trebuie să corespundă unei traduceri cât mai exacte potrivit intenției și scopului legiuitorului. Aceasta presupune ca astfel de traduceri de texte juridice vechi trebuie să fie traduse de un jurist care să aibă în speță cunoștințe temeinice ale dreptului românesc ce trebuie reîmprospătate în permanență, deoarece legislația se modifică în ritm cu progresul societății și cu noile situații de fapte juridice certe care apar.

Se pune problema care din metode este cea mai potrivită dacă nu există corespondent de termeni juridici din limba sursă în limba țintă. Una dintre metode care este folosită la traducerea textelor vechi se numește *ermeneutică* sau *hermeneutică*[3] iar obârșia acestui termen provine din limba greacă de la cuvântul „*hermēneuō*”. Această tehnică presupune arta și capacitatea de a traduce și de a interpreta texte, hermeneutică. Acest termen provine de la zeul grec Hermes, considerat reprezentantul și mesagerul zeilor, cel care răspundea de interpretarea mesajului pentru popor.

O traducere bună transmite mesajul inițial prin interpretarea corectă a textului, scopul fiind aplicarea acestuia conform cu intenția originară a legiuitorului. Cultura are conexiune cu hermeneutica deoarece interpretarea unui text este fundamentată pe parametrii culturali care au dat naștere la anumite situații și fapte juridice ce au impus necesitatea reglementării în legislația națională a statului în cauză. De aceea traducerea hermeneutică reprezintă un proces complex care pe lângă cunoștințe de specialitate juridică și lingvistică preia și elementul cultural al țării de origine care a generat-o. Metoda hermeneutică este consideratã o variantă a traducerii și a interpretării textelor juridice vechi sau care nu au corespondent de termeni juridici în limba țintă.

I. Stilurile funcționale ale limbii române

Stilurile funcționale ale limbii române constituie fundamentul cunoașterii normelor lingvistice în cazul unei comunicări adecvate a traducerilor de acte și documente juridice scrise și a unei interpretări juridice corecte. Comunicarea se bazează pe o stăpânire temeinică a rolului stilurilor funcționale, pe conștiența rolului locutorului și interlocutorului sau a destinatarului traducerii respective. Traducerea scrisă se întrepătrunde și se condiționează corelativ cu interpretarea orală. E necesar să se țină cont că limba este într-o permanentă schimbare și de aceea utilizatorul acesteia trebuie să țină pasul cu acest proces.

Alina Mariana Zaria menționează următoarele, în conformitate cu Cadrul European Comun de Referință pentru limbi moderne, CECR care pune bazele premiselor unor politici educaționale lingvistice sub forma unor programe generale și concrete ce sunt considerate elemente importante în „promovarea plurilingvismului și a cetățeniei

[3] https://dexonline.ro/definitie/hermeneutica. **HERMENÉUTICĂ** s. f. Știința și arta interpretării textelor vechi, în special biblice; știința exegezei. ♦ Știința sau metoda interpretării fenomenelor culturii spirituale. [Var.: **ermenéutică** s. f.] – Din fr. **herméneutique,** germ. **Hermeneutik.**

democratice."[4] Stilul este, conform *Dicționarului explicativ al limbii române* „modalitatea de exprimare într-un anumit domeniu al activității omenești pentru anumite scopuri ale comunicării, fel propriu de a se exprima al unei persoane, spec. totalitatea mijloacelor lingvistice pe care le folosește un scriitor pentru a obține anumite efecte de ordin artistic."[5]

Stilul funcțional al limbii generează mai multe funcții de comunicare, reprezentând un model după care o persoană se exprimă în transmiterea mesajului de comunicat. Clasificarea stilurilor general acceptată la ora actuală este următoarea[6]:

- Silul administrativ (juridico-administrativ)
- Stilul beletristic
- Stilul colocvial
- Stilul publicistic
- Stilul științific

Pentru lucrarea de față are relevanță stilul administrativ și de aceea se citează ca punct de referință articolul 1 din Constituția României, Titlul I *Principiile generale*, alineatul (1): „România este un stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil". Alineatul (4) prevede: „Statul se organizează potrivit principiului separației puterilor legislativă, executivă și judecătorească- în cadrul democrației constituționale."[7] Articolul 2: alineatul (1) „Suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice, corecte precum și prin referendum."[8]

După cum se poate observa, acest stil este specific adoptării legilor, de reglementare a dispozițiilor legale, a emiterii de directive și ordonanțe guvernamentale, conținând reguli juridice și instrucțiuni pentru interpretarea și punerea în aplicare a acestora. (Alte exemple: deciziile Curților de Apel, sentința primei instanțe, întocmirea de procese verbale de sechestru judiciar și a certificatelor medico-legale, memorii întocmite de organele de cercetare penală etc.)

Stilul administrativ mai este numit și stilul oficial pentru că folosește un limbaj oficial, predeterminat și inflexibil la o formă proprie de exprimare. Acest mod oficial de comunicare a actelor normative şi hotărârilor judecătorești este guvernat de principiul oficialității, printre alte principii care se aplică autorităților publice, instanțelor de drept comun, secțiilor de contencios administrativ și fiscal de pe lângă Curțile de Apel, precum și secției de contencios administrativ și fiscal de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Limbajul este prestabilit de anumite norme juridice de la care nu se poate deroga, având o obligativitate imperativă în sens juridic. Formele de exprimare ale stilului administrativ sunt: normative, de informare, de serviciu și de corespondență[9]. Forma normativă se regăsește în textele legislative ale legilor, directivelor, ordonanțe, de documente

[4] Alina-Mariana Zaria, *Stilurile funcționale ale limbii române- auxiliar didactic,* Liceul Teoretic Constantin Brâncoveanu, Dăbuleni, Dolj, p. 4.
[5] *Dicționarul explicativ al limbii române,* Academia Română, Institutul de Lingvisticã „Iorgu Iordan", Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1998.
[6] *Ibidem, nota 1,* p. 13.
[7] https://www.constitutiaromaniei.ro/ (accesat în 10 mai 2020).
[8] *Ibidem,* p. 4.
[9] Victoria Bușmachiu, *Stilurile funcționale ale limbii române,* Institutul de Filologie Chișinău sept. -oct. 2012, p. 131.

cum ar fi procesul verbal, protocol, memoriul sau diferite contracte civile. Forma de informare, ca exemple sunt notificarea judiciară, înștiințarea, declarația pe propria răspundere. Forma de serviciu se regăsește exprimată de exmplu prin: diplome, facturi, inventar. Forma de corespondență este scrisoarea de intenție, oferta, acceptul. Aceste documente au o formă textuală asemănătoare stilului publicistic folosindu-se în cadrul acestora limbajul oficial administrativ.

Limbajul în care se exprimă stilul administrativ se clasifică la rândul lui în limbaj juridic legislativ care este oficial folosit la adoptarea și promulgarea legislației naționale, limbaj juridic oratoric care are un aspect oral totuși care permite într-o oarecare măsură influența stilului propriu. Limbajul administrativ reprezintă o diferențiere a terminologiei în funcție de autoritățile și domeniile publice care admite în relațiile statului cu individul și utilizarea unor elemente individuale de stil.

Actele și documentele publice emise de autoritățile publice se exprimă preponderent în scris având un caracter informativ a unei hotărâri sau decizii prin prezența unor formule sistematizate în funcție de instanța emitentă. Această standardizare a anumitor formalități are ca scop evitarea unui conținut ambiguu sau a unei interpretări neclare pentru a da informații precise societății sau individului în relațiile acestuia cu autoritățile de stat.

Caracteristice stilului administrativ se ramifică în ramura juridică (legile și textele legislative), ramura administrativă (actele și documentele emise de autoritățile publice). Trăsăturile acestui stil constau în obiectivitatea conținutului, în repetiția a unor formule gramaticale prestabilite, în care se evidențiază lipsa oricărui element subiectiv. Acest stil este impresonal și imperativ pentru a nu da loc la interpretări echivoce.

Particularități lingvistice: presupune termeni de specialitate la nivel lexical iar la nivel morfologic se folosesc expresii verbale impersonale, substantive abstracte sau formate din infinitive lungi, verbe la diateza pasivă și reflexivă. La nivel sintactic se constată folosirea de construcții infinitivale, coordonarea și subordonarea frazelor iar din punct de vedere stilistic lipsesc figuri de stil, în schimb se observă prezența verbelor copulative, un limbaj stereotip și standartizat.

Pentru ca un text juridic sau o interpretare juridică să fie traduse corect din limba sursă în limba țintă se recomandă a fi traduse prin intermediul unui jurist sau specialist cu competență juridică datorită complexității sale.

II. Teorii și metode de traducere

Dintre teoriile care s-au elaborat de-a lungul timpului se pot desprinde următoarele două principii esențiale: textul tradus trebuie să reproducă cât mai fidel textul original cu putință, iar textul sursă trebuie să se adapteze destinatarului culturii limbii țintă. Eugene Nida numește acest lucru echivalență dinamică și formală.[10] Autorul se referă la faptul că se poate alege între aceste două tipuri de echivalențe care depind de scopul traducerii. Echivalența dinamică se axează mai mult pe conținutul textului care trebuie tradus. În acest caz se acordă mai multă libertate în procesul de traductologie spre deosebire de echivalența formală care este o modalitate de traducere mai inflexibilă. În cazul echivalenței formale trebuie ca traducerea să fie cât mai exactă cu textul sursă. Totuși Nida susține că aceste metode de traductologie nu sunt inflexibile ci se pot combina în funcție de circumstanțe.

Newmarks menționează teoria traducerii comunicative și semantice care se fundamentează pe teoria lui Nida. Potrivit lui Peter Newmarks, nu există doar traduceri

[10] Eugene Nida, *Principles of Correspondence*. Lawrence I. Venuti, Translation Studies Reader. Londra: Routledge, second edition, 2004 p. 157.

comunicative sau semantice, ci acestea se suprapun și o traducere poate fi atât semantică cât și comunicativă. [11]

Echivalența în traductologie este un termen general, de aceea Verner Koller precizează că aceasta trebuie adaptat scopului traducerii deoarece este imposibil de transmis toate caracteristicele textului sursă în textul țintă iar în acest caz traducătorul trebuie să facă o alegere care anume aspecte trebuie să se transmită. În funcție de scopul traducerii, Koller enumeră mai multe aspecte ale echivalenței care apoi vor fi prezentate succint: denotativă, conotativă, normativă, pragmatică și formală.[12]

Echivalența *denotativă* se axează pe conținutul lexical al textului. Echivalența *conotativă* se bazează pe alegerea corespondentului lexical între alte sinonime posibile care pot atribui diferite sensuri textului în funcție de context. Echivalența *normativă* a textului se referă la traducerea care respectă normele culturale ale limbii țintă potrivit genului textual al limbii sursă. Echivalența *pragmatică* adaptează traducerea în funcție de destinatar iar echivalența *formală* are ca scop reproducerea stilului textului sursă.

Roman Jakobson surprinde în articolul "On lingvistic aspects of the translation" faptul că anumite noțiuni din limba țintă nu corespund cu exactitate cu expresia sau termenul din limba sursă. Cu alte cuvinte cele două noțiuni nu acoperă aceeași dimensiune semantică.[13] Aceste deficiențe în metodologia de traductologie susține Jakobson pot fi compensate potivit teoriilor lui Vinay și Darbelnet după o clasificare în mai multe categorii de metodologii de traductologie pentru a completa aceste lacune existente în procesul de traductologie. Clasificarea a fost structurată în felul următor de cei doi scriitori menționați mai sus: împrumut, traducere litarală, transpunere, modulare, kalkering, echivalență și adaptare.[14]

Împrumutul: când un termen necunoscut limbii țintă trebuie să se traducă din limba sursă, se poate folosi același termen din limba sursă. De exemplu termenul juridic skimming care denumește infracțiunea de copiere a cărților bancare s-a preluat în limba suedeză din limba engleză și a fost preluat și în limba română.[15] *Traducerea literală* se referă la traducerea ad literam, cuvânt cu cuvânt a unei noțiuni din limba sursă în limba țintă.

Transpunerea are loc când o parte de vorbire se înlocuiește cu alta fără a se schimba sensul textului. *Modulare* este atunci când mesajul din limba sursă se traduce dintr-o altă perspectivă care poate fi opusă în limba țintă. *Kalkering* (calcul lingvistic) are în vedere preluarea termenului neschimbat din limba sursă care se traduce exact la fel în limba țintă. De exemplu: *paralel, kiwi*. *Echivalența*: când există compatibilitate în limba țintă deși în altă formă dar cu același conținut.

De exemplu:

Av samma korn och skrå. / „Din același aluat".
Dansa efter någons pipa / „A învârti pe cineva pe degete".

[11] Peter Newmark, *About Translation.* Clevedon Buffalo, Toronto & Sydney, Multilingual Matters, 5th edition, 1991, p. 10.
[12] Verner Koller, *Equivalence in Translation Theory*, I. Andrew Chesterman, *Reading in Translation Theory,* Helsinki, Oy Finn Lectura AB, 1989, pp. 99-104.
[13] Roman Jakobson, *On Linguistic Aspects of the Translation*, I. Lawrence Venuti, *Translation Studies Reader,* Londra: Routledge, 2000, p. 114.
[14] Jean-Paul Vinay & Jean Darbelnet, *Stylistique comparée du français et de l´anglais*. Paris: Marcel Didier, 1975, pp. 46–55.
[15] https://www.mai.gov.ro/combaterea-infractionalitatii-de-tip-skimming/

Adaptarea este o formă specială de echivalență în cadrul căreia o noțiune caracteristică pentru cultura din limba sursă se înlocuiește cu o altă noțiune tipică culturii limbii țintă pentru a crea același efect.

Vinay și Darbelnet au clasificat metodologia de traducere în două caegorii principale: *traducere directă literală* și *traducere oblică*.[16] Aici se constată că acestă clasificare corespunde cu cea făcută de Nida în echivalență formală și dinamică.

Brynja Svane face o clasificare cu privire la expresiile referențiale care prevăd evidențierea fenomenelor specifice în realitatea textuală. În articolul <<Comment traduire la realité? Étude des expressions référentielles>> [17]autorul prezintă strategii de eliminare a discrepanțelor care apar la traducerea expresiilor referențiale în cazul în care destinatarul textului nu are cunoștințe de cultură din limba sursă sau are cunoștințe foarte reduse.[18] Această clasificare este mult mai amănunțită decât modelul prezentat de Vinay și Darbelnet, fiind redate mai multe categorii cu mai multe rubrici, în care se prezintă pe scurt modificările minimale până la modificările substanțiale.

1. Transfer: transfer fără adaptare
   transfer cu adaptare ortografică
   transfer cu adaptare morfologică
   transfer cu explicații

2. Traducere literală
3. Echivalență
4. Adaptare: adaptare semantică
   adaptare referențială

5. Transformare: transformare culturală
   transformare etnocentrică
   transformare generică
   transformare specifică
6. Eliminare
7. Adăugare

Dacă începem cu *transferul*, numerotat cu punctul 1, acesta corespunde cu „împrumutul" din clasificarea lui Vinay și Darbelnet. În afară de transferuri directe (transfer fără adaptare), se preiau transferuri în cadrul cărora sunt necesare anumite modificări minore ale noțiunii de tradus. Aceste modificări pot fi ortografice sau morfologice. Ultima rubrică din cadrul transferului, transfer explicativ se referă la un transfer unde se adaugă un termen generic și descriptiv.

Traducerea literară e identică cu cea descrisă de Vinay și Darbelnet. Cu toate acestea, Svane prezintă insuficiența acestei strategii care poate suferi o pierdere semnificativă a conținutului deoarece conotațiile de proveniență pot fi diferite în limba sursă față de limba țintă.

Echivalența este aproximativ la fel ca și la Vinay și Darbelnet cu particularitatea că această strategie ar trebui folosită doar dacă echivalența din limba țintă are raza de acoperire mai mult sau mai puțin în aceeași zonă semantică. În cadrul procesului de

[16] *Ibidem* 14, 46.
[17] Brynja Svane, *Comment traduire la realité? Étude de la traduction des expressions référentielles*, în Olof Eriksson (utg.) *Språk och kulturkontraster: om översättning från och till franska*, Åbo: Åbos Akademis förlag, 1998, p. 93–118
[18] *Ibidem* 17, 93–94.

traductologie se întâmpină anumite dificultăți și traducătorul este obligat să facă anumite modificări datorită faptului ca limba sursă și limba țintă au moduri diferite de construcție la nivel de noțiune.

Dacă aceste diferențe se găsesc în plan semantic, atunci e vorba de adaptare semantică. Dimpotrivă, dacă diferențele se referă la modurile diferite de exprimare a realității, atunci traducerea se numește adaptare referențială.

Mai departe, Svane vorbește de patru subcategorii de *transformări* pe care o traducere o poate suferi. O transformare culturală are loc când se traduce o exprimare care în limba sursă are conotații puternice cu altă expresie asemănătoare în limba țintă.

A înlocui un nume propriu care are o conexiune referențială puternică în cultura limbii sursă cu un nume propriu care are o conexiune de aceeași tărie în limba țintă, atunci este vorba de o transformare etnocentrică. Ultimele două tipuri de transformări se referă la traducerea unui termen specific cu unul mai general: transformarea generică sau invers.

Eliminarea unui termen are loc când anumite expresii specifice nu prezintă interes sau valoare, dar omiterea e posibilă doar în textele literare deoarece în cazul textelor informative ar avea consecințe devastatoare.

Ultima clasificare, *adăugarea*, înseamnă că se adaugă de obicei la referințe o expresie referențială, notă la subsol, în scopul de a se explica un termen ce se traduce. Acestea au fost unele din teoriile și metodele de traductologie care s-au prezentat succint pentru a avea o imagine mai clară asupra complexității procesului de traductologie atât în general cât și în particular.

III. Diferența între traducerea de documente juridice scrise și interpretariatul situațiilor juridice

Traducerea de documente juridice scrise implică transferul unui text juridic din limba sursă, suedeza, în limba țintă, româna. Interpretarea implică redarea unor diferite situații juridice oral (interogatorii, procese verbale de sechestru judiciar, procesul verbal al anchetei preliminare, prezentarea fondului cauzei în procese civile sau penale, pledoariile finale ale părților etc.) Punctul de referință în cazul traducerilor scrise este textul juridic de bază suedez. La traducerea de documente juridice scrise se poate apela la diverse surse de specialitate, dicționare de termeni juridici, pagini oficiale ale autorităților publice, la care se poate reveni de mai multe ori pentru a modifica textul juridic până la predarea acestuia. Se pot folosi și maluri sau hotărâri judecătorești care conțin un limbaj juridic standardizat, schimbându-se doar datele subiecților de drept.

Scopul traducerilor juridice, fie ele scrise sau orale, este comunicarea din partea unor autorități de stat, de regulă a anumitor informații concrete sau constatarea unei situații juridice care produce anumite efecte juridice asupra subiectului de drept respectiv.

Elementul timp este mai flexibil, adesea fiind fixată o anumită dată până la încunoștiințarea părților procesuale sau un termen limită prevăzut în cererea de apel până când mijloacele de probă sau anumite documente juridice trebuie depuse la instanța de drept comun sau la curtea de apel.

În ce privește interpretarea unei situații juridice, mesajul oral se transmite concomitent cu efectuarea interpretării de către interpret. Una din caracteristicile interpretării este că într-o interpretare orală discursul nu se poate schimba, dar există excepții.

Un bun interpret are obligația să revină și să corecteze un termen tradus greșit dacă și conștientizează acest lucru, sau are dreptul să ceară lămuriri explicative în cazul în care ori nu cunoaște termenul juridic ori acesta este inexistent în limba țintă. Totuși, în cazul

interpretării, modul de transmitere a situației juridice îi conferă interpretului o mai mare libertate de exprimare decât în cazul actelor juridice scrise.

În formula de prezentare se precizează că interpretul va traduce tot ce se spune la persoana I singular, fără a participa cu propriile sale impresii la conversația propriu-zisă a traducerii, fiind doar un canal imparțial și neutru de redare a unei situații juridice de fapt.[19]

Pe lângă aspectul redării cu fidelitate a limbajului juridic, mai trebuie ținut cont că interpretul mai trebuie să aibă capacitatea de a reda mesajul în ambele sensuri lingvistice corect din punct de vedere gramatical.

Pentru obținerea unei interpretări orale de calitate se cer cunoștințe temeinice de specialitate juridică, până la limbajul de zi cu zi, obișnuit sau argotic, studii de specialitate și experiență în domeniu.

În privința traducerilor juridice scrise, în mod obișnuit translatorul nu are legătură directă cu emitentul actului juridic, acestea fiind comandate prin firme de intermedieri traduceri. În schimb, în cazul interpretărilor orale are loc un contact fizic direct sau telefonic cu părțile procesuale implicate și a altor subiecți de drept.

Activitatea de interpretariat presupune dezvoltatea unei aptitudini de traducere automatizată, o concentrare aprofundată pentru perceperea corectă a mesajului, rapiditate și redarea gramaticală corectă a mesajului. În cazuri speciale, interpretul trebuie să se adapteze la un nivel mai scăzut de acurateţe prin omiterea sau reformularea unor situații juridice.

Interpretarea este limitată în timp și în cazul traducerii orale la tribunale în cazul în care procesul pe rol depășește trei ore sunt de regulă prezenți doi interpreți care se schimbă între ei la interval de 15-30 de minute. Aceste reguli sunt cuprinse în recomandările *Camerei de comerț de servicii legale și administrative /Kammarkollegiet* din Suedia. [20]

Referitor la traducerile de acte juridice scrise, nu se pune condiția a doi translatori deoarece este prevăzută o anumită perioadă de timp în care aceasta trebuie depusă.

Cu privire la particularitățile traducerii orale, acestea prevăd un efort intelectual, psihic și psihologic mai mare decât traducerile scrise deoarece ele trebuie realizate direct sub presiunea timpului. Traducerile scrise de acte juridice nu prezintă la fel de stringent presiunea elementului timp ca și în activitatea de interpretare, având o libertate mai mare de gândire și posibilitatea căutării de referințe comparative sau de termeni juridici.

Traducerile juridice scrise se deosebesc de interpretarea orală prin competența și cunoștințele juridice specifice precum și prin abilitatea de a le utiliza concret. Această abilitate prevede existența de cunoștințe lingvistice scrise ale celor două limbi prin însușirea de cunoștințe generale de traductologie în special.

Activitatea de interpretariat presupune aptitudini lingvistice și culturale, o interpretare prin înlesnirea transmiterii mesajului oral la un nivel avansat al limbii respective precum și cunoștințe juridice de specialitate.

III.1. Tipuri de interpretariat

Există trei tipuri de interpretariat: *consecutiv, simultan şi chuchotaj*[21]

Interpretariatul consecutiv: mesajul se transmite din limba sursă în limba țintă pe segmente. Această interpretare este posibilă atât la locul faptei, cât și la telefon. Interpretul

[19] https://www.kammarkollegiet.se/download/18.27f1fe4c168c1d817515205f/1551777027993/God_tolksed_mars2019.pdf (accesat în 23 mai, pp. 4-5)

[20] https://www.kammarkollegiet.se/ (accesat în 22 mai 2020)

[21] https://ec.europa.eu/info/departments/interpretation/conference-interpreting-types-and-terminology_ro (accesat în 22 mai 2020)

redă mesajul din limba sursă, după care la se ia o pauză și apoi, după ce ascultă mesajul din limba sursă, îl redă interlocutorului în limba țintă.

Spre deosebire de interpretariatul simultan care prezintă un avantaj preponderent în ce privește timpul și rapiditatea mesajului transmis, interpretarea consecutivă durează dublu față de interpretarea simultanã. Interpretariatul simultan este cel mai des folosit la conferințe și în instanțe de judecată unde poate avea diferite forme de manifestare în practică, depinzând de locul și echipamentul tehnic de care dispune utilizatorul interpretării.

La conferințele internaționale este prevăzută o cabină izolată fonic prin care interpretul poate avea vizualizare cu cel ce vorbește. Cu ajutorul consolei de traducere, discursul se poate auzi prin echipamentul tehnic și se interpretează în limba țintă.

Instanțele judecătorești nu sunt prevăzute cu cabine speciale de interpretare, dar atât interpretul cât și beneficiarul interpretării sunt echipați cu căști prin care mesajul este auzit de către ambele părți și transmis de interpret printr-un microfon sau dispozitiv tehnic care re-transmite mesajul direct în căștile beneficiarului.

Acest tip de interpretare este des întâlnit în cazul interpretariatului de conferințe europene unde, din cauza dificultății conținutului și a termenilor de drept internațional, se impune necesitatea prezenței a doi interpreți care se schimbă la anumite intervale de timp în funcție de ritmul și de dificultatea discursului. Acest lucru se face în consens între cei doi interpreți cu scopul de a asigura calitatea și fluiditatea interpretării. În Suedia, cum am precizat anterior, sunt prevăzute recomandări în ce privește prezența a doi interpreți la tribunale în cazul cauzelor judiciare mai lungi de trei ore.

Diferența între interpretarea consecutivă și cea simultană este aptitudinea de a transmite cu rapiditate mesajul, cu acuratețe și fără întreruperi non-necesare, ceea ce pretinde cunoașterea temeinică de terminologie juridică. Formularea poate scădea puțin în calitate din cauza ritmului continuu, în timp ce în cazul interpretării consecutive interpretul are mai mult timp de gândire și de a găsi forma de exprimare adecvată.

Chuchotajul este o formă de exprimare a interpretării simultane, diferența fiind următoarea: chuchotajul se realizează în șoaptă pentru o persoană sau un grup mai mic de persoane care aparțin limbii țintă. Acest tip de interpretare se poate desfășura fără echipament tehnic, dar poate avea loc și prin microfon și căști. Chuchotajul se poate folosi pe de o parte atât în cazul unui grup mic de persoane, trei persoane, cât și pe de altă parte la traducerile la tribunal când interpretul stă aproape de beneficiar (inculpat, parte vătămată, martor) și îi traduce în șoaptă la ureche.

Interpretarea consecutivă și simultană se poate combina cu traducerea orală de acte scrise, așa numita interpretare la *prima vista* care se va prezenta în continuare, cu trimitere la anumite aspecte de traducere juridică din limba sursă în limba țintă. [22]

IV. Contextul de emitere a unui document juridic

Pentru a putea face o traducere juridică profesională și de calitate e necesară cunoașterea contextului în care are loc emiterea unui act juridic și efectele juridice pe care le produce acesta. De aceea, un translator sau un interpret nu este doar o unitate tehnică de transfer a unui mesaj cu termeni juridici din limba sursă în limba țintă.

Interpretul/translatorul sunt subiecte active care participă intelectual la înțelegerea situației juridice create pe baza cunoștințelor juridice de specialitate la redarea

[22] http://www.translatori-conferinte.ro/moduri-de-interpretariat.html (accesat în 23 mai 2020)

conținutului în limba țintă a actului juridic în forma corectă și adecvată a situației juridice. Se poate spune că are loc o implicare conștientă a traducătorului în procesul de traductologie pe temeiul atât a cunoștințelor juridice preexistente, cât și a cunoștințelor lingvistice privitoare la limbile respective.

De aceea, cunoașterea cadrului emitent al unui document juridic prezintă o deosebită importanță datorită efectelor juridice pe care le generează acesta din perspectiva traducătorului profesionist. Se scoate în evidență surprinderea nu a aspectului teoretic, ci a celui practic în procesul de traductologie și greutățile concrete pe care le poate întâmpina traducătorul în acest proces complex.

O sentință prin care se constată un fapt cert judiciar poate avea trei categorii de efecte juridice: administrative, executorii și de autoritate a lucrului judecat. Autoritatea de lucru judecat se clasifică conform doctrinei juridice suedeze în efectul pozitiv și negativ al puterii lucrului judecat. [23]

Efectele administrative se referă la situația de drept constatată într-o hotărâre judecătorească constituind temeiul înregistrării acesteia la autoritățile competente care conferă anumite drepturi specifice subiecților de drept implicați.

De exemplu în cazul uzucapiunii tabulare prevăzută de Codul civil actualizat 2020, în articolul 931 [24], anume proprietarul unui imobil sau al unui alt drept real care a exercitat o posesie neviciată de bună-credință o perioadă de 5 ani înscrisă în cartea funciară fără un temei legitim. Posesorul de bună credință rămâne proprietar de drept fără a i se putea contesta drepturile acestuia dacă buna credință a existat în momentul înregistrării cererii de înscriere și a intrării în posesie.

Efectele juridice executive ale situației juridice au relevanță și prin faptul că odată rămasă definitivă o hotărâre judecătorească dobândește titlu executoriu. Aceasta înseamnă că în cazul uzucapiunii tabulare posesorul de bună credință dobândește definitiv în mod legal dreptul de proprietate asupra imobilului, chiar dacă dreptul lui inițial era nelegitim. Din acest lucru decurge faptul că imobilul respectiv poate fi obiectul înstrăinării unui contract de vânzare cumpărare sau a grevării acestuia cu alte drepturi reale.

Efectul juridic direct după soluționarea unei cauze judiciare și după pronunțarea sentinței este dezînvestirea instanței de judecată și dobândirea autorității lucrului judecat a hotărârii după curgerea termenului de apel sau recurs. Codul de procedură civilă §2 art. 429 [25]prevede acest lucru în titlul efectele hotărârii judecătorești.

Aici este dificultatea pe care o întâmpină translatorii în cazul hotărârilor judecătorești comunicate care trebuie traduse în scris conform situației juridice constatate de către completul de judecată. În această privință, interpreții prezintă un avantaj deoarece ei participă la toate dezbaterile principale orale având cunoștință de chestiunea tranșată în fondul cauzei și o mai clară imagine a înțelegerii dispozitivului și motivării sentinței.

Efectele juridice negative conform doctrinei juridice suedeze sunt următoarele: judecătorul care a soluționat cauza nu poate reveni asupra părerii sale în ce privește dispozitivul hotărârii și a considerentelor pe care se întemeiază aceasta și prin care litigiul s-a soluționat. [26]

Totuși, nu se dobândește autoritatea de lucru judecat în cazul dispunerii unei măsuri provizorii în cadrul procesului, când hotărârea este supusă apelului, recursului, revizuirii sau contestației în anulare. Hotărârea nu dobândește puterea lucrului judecat până

[23] Brittmari Ulvås Mårtenson, Jennie Fors, *Nya Juridik för tolkar,* Läroverket i Småland AB, Tryck: Danagård Litho, Ödeshög, 2017, pag. 240

[24] https://legeaz.net/noul-cod-civil/art-931-uzucapiunea-tabulara-uzucapiunea-imobiliara-efectele-posesiei (accesat în 23 mai 2020)

[25] *Ibidem 10*, art. 429 *Codul de procedură civilă*.

[26] *Ibidem 9.*

când nu se epuizează toate căile de atac legale și hotărârea rămâne definitivă atât în prima instanță, cât și în instanța ierarhic superioară, fiind înlocuită cu o altă hotărâre în cazul acesta.

Și în cazul atacării sentinței primei instanțe cu apel interpreții prezintă avantaj față de translatori deoarece la Curtea de apel se reiau dezbaterile în ce privește fondul cauzei și eventual se ascultă înregistrările cu audierile părților procesuale. Noi audieri pot avea loc numai în cazul invocării de mijloace probatorii noi sau necunoscute primei instanțe de judecată.

Interpretul fiind deja familiarizat cu cauza judiciară prezintă mai puține dificultăți la interpretare deși poate fi vorba de o cauză judiciară complicată cu multe părți procesuale care invocă mijloace probatorii noi și care poate ridica greutăți serioase în interpretare.

Articolul 434 din Codul civil[27] prezintă efectele juridice și asupra părților procesuale și anume nimeni nu poate fi judecat de două ori în aceeași cauză judiciară pentru același obiect și în aceeași calitate. Acesta constituie efectul juridic al autorității lucrului judecat.

Efectul juridic pozitiv conform clasificării legale suedeze constă în faptul că o cauză judiciară soluționată anterior poate fi invocată ca temei pentru o altă cauză judiciară dacă are legătură cu aceasta.

Această situație poate interveni în cadrul dezbaterilor unui proces și anume interpretarea la *prima vista* a unui act juridic anterior sau sențințe scrise pe care interpretul trebuie să-l traducă oral sau a unei înțelegeri a părților procesuale care se face în scris la proces și se prezintă ulterior completului de judecată. [28]

Interpretul trebuie să fie implicat activ și să înțeleagă situația juridică creată pentru o interpretare corectă conform intenției și scopului părților procesuale. De exemplu, un proces intentat de fostul proprietar al unui imobil care și-a pierdut dreptul de proprietate prin neglijență în favoarea posesorului de bună credință prin uzucapiune tabulară, i se poate opune o hotărâre rămasă definitivă de dobândire a dreptului de proprietate a noului proprietar.

Excepția admiterii autorității de lucru judecat de către instanța competentă poate avea drept consecință juridică înrăutățirea situației de fapt a părții procesuale respective potrivit art. 432 C*odul de procedură civilă.* [29]. Contextul emiterii unui act juridic are drept consecință juridică obligativitatea respectării acestuia între părți și succesorii acestora. În cazul terțelor persoane, acestea sunt ținute să respecte situația juridică creată cu excepția faptului când fac dovada contrară conform legii.

Această prezentare succintă reprezintă pilonii principali pe care trebuie să fie structurate modul și tehnica concretă de abordare a unei traduceri juridice fie orale, fie în scris de către traducător, ținând cont de contextul juridic în care o sentință sau un act juridic s-au emis. În Suedia, interpreții au dreptul de a primi înainte de proces rechizitoriul scris, eventual expertiza tehnico-criminalistică și rezultatele analizelor medico-legale de identificare a codului ADN, amprente digitale și alte expertize judiciare pentru a se pregăti înainte de proces. [30]

V.Dificultățile traducerii textelor legislative

[27] *Ibidem 10* art. 434, *Codul civil.*
[28] *Ibidem 8, Nya Juridik för tolkar,* p. 381.
[29] *Ibidem 10* art. 432, *Codul de procedură civilă.*
[30] *Ibidem 9,* p. 381 și 382, potrivit a două hotărâri din partea cancelarului justiției, interpreții au dreptul întotdeauna de a avea acces la documentația de rigoare cu prioritate, dnr 3535-13-21, 14 noiembrie 2008, dnr 4970-08-21.

Problematica traducerii și interpretării exacte a legislației fundamentale și a Constituției nu numai la nivel național, ci și la nivel european a impus necesitatea creării unui program de învățământ de specialitate în acest sens. În Helsinki, Finlanda, la Centrul de Învățământ și Dezvoltare, în colaborare cu Comisia Lingvistică Suedeză a Ministerului Educației și Învățământului, s-a implementat un program de un an de zile, cu specialitate în traductologie a Constituțiilor și a legilor fundamentale.

Motivul constituirii unui astfel de program se datorează contextului economic, politic și social european și a relațiilor dintre statele membre concretizat prin adoptarea de legi internaționale și de instituirea de noi strategii internaționale. Înnoirea și modificarea legislației europene este un proces în plină desfășurare care a adus cu sine drept consecință modificarea constituțiilor țărilor membre care sunt obligate să promulge cu prioritate legile constituționale europene în temeiul tratatului din 25 martie 1957 de la Roma, de instituire a CEE (Comunității Economice Europene) și a tratatului de instituire a CEEA, Euroatom, (Comunității Europene a Energiei Atomice). [31]

Pe parcursul aderării țărilor semnatare a tratatului, acestea s-au obligat să implementeze și să modifice cu prioritate Constituția și legislația națională în conformitate cu noile reglementări europene. Din cauza acestui fapt, potrivit statisticilor efectuate în țările nordice, cererea de noi traducători și translatori a constituțiilor și a legilor fundamentale a crescut simțitor.

Liselott Nordman, lector universitar de limbă și traductologie suedeză a analizat tocmai această dificultate a traducerii de legi și constituții care formează temeiul legal pe care se soluționează toate cauzele judiciare și se pronunță hotărârile judecătorești. Acest lucru a fost evidențiat prin intervievarea a 14 traducători activi de texte legislative. Din cele 14 persoane majoritatea erau translatori și doar câțiva dintre acestea aveau experiență de traduceri de documente juridice și interpretariat. Doar o singură persoană avea studii juridice.

Provocările pe care le întâmpină acest eșantion reprezentativ de traducători și interpreți referitor pe de o parte la traducerea unui text juridic în general, iar pe de altă parte la traducerea unui text legislativ și a Constituției în special, se referă la anumite aspecte specifice: exactitate, persoana care recepționează, inteligibilitate, intertextualitate și selectarea surselor juridice adecvate. [32]

V.1.Exactitate juridică și echivalența cu textul primar

Acest lucru se referă la textul tradus din limba sursă, la echivalența cât mai exactă a acestuia cu textul juridic din limba țintă. De exemplu, *Regeringsformen* reprezintă forma de guvernământ și Constituția statului suedez, reglementând cum se conduce țara. „All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare.” [33]

(*Regeringsformen* / Constituția -forma de guvernământ „Toată puterea politică din Suedia emană de la popor și parlamentul este reprezentantul principal al poporului” – *traducere proprie*).

Conform articolului 42 din Legea 596/46 Capitolul VII, cu titlul *Despre traduceri*, se precizează că „Traducerea va păstra titlul original. În caz de dificultate, se va alege un titlu care îi va păstra sensul.”[34] La traducerea din limba română a Constituției în limba suedeză trebuie să se respecte așa numita regulă a punctuației. Adică tot ce se spune în

[31] https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/ro/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-rome (accesat în 24 mai 2020)

[32] https://www.sprakbruk.fi/-/exakthet-ar-nummer-ett-nya-forfattningsoversattares-syn-pa-oversattning-av-juridisk-text (accesat în 24 mai 2020)

[33] https://riksdagen.se/ (accesat în 24 mai 2020)

[34] https://lege5.ro/Gratuit/gezdiobxgi/despre-traduceri-lege-596-1946?dp=gm3tmnzrhaztc (accesat în 25 mai 2020)

textul sursă în cadrul unei fraze până la punct trebuie să corespundă frazei respective și în textul tradus. Temeiul existenței regulii punctuației este că atunci când se face trimitere la o frază dintr-un text legislativ această frază trebuie să corespundă în ambele limbi, potrivit acestei reguli de punctuație suedeză. Suplimentar, articolul, alineatul, paragraful respectiv.

V.2.Inteligibilitate și adaptarea textului primar

Potrivit Liselottei Nordman, tendințele care se notifică în cadrul specific al traductologiei legilor fundamentale și ale Constituțiilor vizează adaptarea conținutului informativ al acestora, fiind necesară formularea acestora pe înțelesul receptorului. Scopul promulgării unei legi nu este doar emiterea unui pachet legislativ inaccesibil din punct de vedere textual publicului și societății. Ci aceste legi sunt adoptate tocmai pentru informarea membrilor unei societăți constituind premisele generale între limitele cărora cetățenilor unui stat le sunt garantate drepturile și aceştia sunt ținuți să respecte dispozițiile legale respective.

Scopul principal este așadar cunoașterea legilor și a Constituției statului de drept. Alături de exactitate, inteligibilitatea este la fel de importantă în ce privește traducerea legilor fundamentale internaționale. De aceea traducerea juridică presupune o analiză permanentă a riscului de a nu produce o traducere exactă în raport cu textul sursă și în același timp ininteligibilă de receptori.

Conflictul care poate apărea în cazul traducerii unui text legislativ se referă la echilibrul dintre normele juridice și normele lingvistice generale de traducere a unui text. Se consemnează de către Liselott Nordman că din punct de vedere juridic e mai sigur să fie urmat stilul juridic consacrat decât să se creeze posibilitatea prelucrării stilistice care să crească inteligibilitatea pentru nejuriști.[35]

Cercetătorul Roberto Mayoral afirmă că translatorul în mod conștient sau inconștient evaluează și ia în considerare diferitele alegeri de care dispune în cazul unei traduceri juridice de calitate.[36] Inteligibilitatea și adaptarea textului juridic se menționează de mai mulți autori prezentați anterior în mod special ca deosebit de importante.

V.3. Intertextualitate- corelația dintre texte

În context juridic, intertextualitatea se regăsește nu numai în sens larg prin trimiterile la alte texte legislative și documente juridice, ci chiar fragmente din textele legislative vechi sunt preluate în texte legislative actualizate și adnotate. Texte legislative vechi se menționează în modificările legislative noi. Noile legi promulgate conțin paragrafe dintr-o lege existentă anterior care poate avea o dată a intrării în vigoare mult mai veche decât noua lege.

Atât în Suedia, cât și în România textul legislativ se modernizează în funcție de necesitățile actuale care impun un nou cadru normativ precum și limbajul corespunzător. De exemplu, pe pagina oficială a Autorității naționale de supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal s-a implementat regulamentul UE din 2016/670 privind protecția persoanelor fizice în ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei din 95/46 CE- Regulamentul general privind protecția datelor.[37]

Acest nou Regulament din 2016 care a început să fie aplicabil din 25 mai 2018

[35] *Ibidem*, 18.
[36] Roberto Mayoral Asensio, *Translating Official Documents, 2014, e-bok, carte electronică*
[37] https://www.dataprotection.ro/ (accesat în 25 mai 2020)

aduce elemente de noutate la cel inițial și se poate descărca de pe pagina oficială menționată atât sub formă de broșură cât și sub formă de pliant. Documentul este formulat într-un limbaj actual ușor accesibil, adaptat cetățeanului obișnuit fiind structurat pe 3 coloane, prima coloană prezintă contextul emiterii, data promulgării și intrării în vigoare, a doua coloană persoanele vizate și a treia coloană modul concret de aplicabilitate. Exemplul: Prevederi specifice referitoare la minori: „Sunt necesare reguli clare și simple pe care tânărul/copilul să le înțeleagă și trebuie obținut consimțământul părintelui sau tutorelui după caz”.[38]

Acest Regulament UE a fost implementat și interpretat diferit de țările în speță la care ne referim. Pe pagina oficială a Parlamentului suedez a fost introdus acest regulament în *Culegerea anuală de legi suedeze*. *Lag 2018:218 med kompletterande bestämelser till EU s Dataslyddsförordning.* (Legea 2018/218 cu dispoziții completative la Regulamentul UE privitor la protecția integrității persoanelor fizice și prelucrarea datelor cu carecter personal).

La capitolul 2, cu titlul *Rättslig grund för behandling av person uppgifter*, (*Temei legal în cazul procesării datelor personale*), §4 *Barns samtycke,* (*Consimțământul copilului)*: „Vid erbjudande av informationssamhällets tjänster direkt till ett barn som bor i Sverige ska behandling av personuppgifter vara tillåten med stöd av barnets samtycke, om barnets är minst 13 år. Om barnet är under 13 år, ska en sådan behandling vara tillåten endast om samtycke ges eller godkänns av den som har föräldraansvar för barnet.” [39]

Se poate observa că textul legislativ suedez este mult mai concret și explicit, precizându-se în anume ce situații se aplică și vârsta copilului comparativ cu reglementarea legislativă românească care este generală și mult mai vagă, fără a se preciza situațiile în care are aplicabilitate și vârsta copilului. Explicația este că dispozițiile acestei legi speciale se coroborează cu dispozițiile *Codului Civil* românesc care acordă libertăți mai restrânse copilului sub 13 ani în ce privește necesitatea consimțământului, această vârstă intrând sub incidența răspunderii tutorelui legal al copilului.

Liselott menționează că textele legislative se pot regăsi și sub formă de pliante și broșuri, fiind emise de autoritățile de stat competente, ca în cazul de față în legislația românească. Emitenții acestora se referă la receptorii vizați de textele legislative dar această formă de intertextualitate nu este afirmată explicit ci indirect de emitenții respectivi.[40]

V.4. Izvoarele și termenii juridici

Este provocator a alege corect din mulțimea de izvoare juridice și a termenilor juridici actualizați dar și să se țină cont de corelația textelor legislative mai vechi pe baza cărora se nasc sau se recreează legislația nouă.[41] Astfel Altay, în cartea *Dificultățile întâlnite în cazul traducerii textelor legisative* din 2002, spunea că traducătorii nu pot reproduce echivalențe textuale identice frazeologic, ci trebuie să reproducă echivalențe textuale identice în ce privește efectul lor juridic.[42]

În cazul Regulamentului precizat anterior care se referă la sfera vieții private,

[38] https://www.dataprotection.ro/?page=noua%20_pagina_regulamentul_GDPR (accesat în 25 mai 2020)
[39] https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/ (accesat în 25 mai 2020) („În cazul oferirii de servicii informaționale publice direct la un copil care locuiește în Suedia, prelucrarea datelor personale va fi permisă prin intermediul consimțământului copilului dacă copilul are cel puțin 13 ani. Dacă copilul este sub 13 ani, o astfel de operare este permisă doar dacă consimțământul se dă sau se încuviințează de către cel care are răspunderea de părinte pentru copil” – trad. n.)
[40] *Ibidem 18.*
[41] *Ibidem 22.*
[42] Ayfer, Altay *”Difficulties Encountered in the Translation of Legal Texts”*, 2002, *Translation Journal*, vol. 6, nr. 4, octombrie, p.1.

persoanelor vizate li se ocrotesc drepturile și libertățile fundamentale, neîngrădirea acestora fără consimțământul persoanei în cauză fiind reglementată.

Precizăm câteva aspecte de bază de care trebuie să se țină seama: contextul juridic de elaborare a unei legi care are legătură cu intenția legiuitorului, teminologia juridică din țările respective influențate și de culturemul corespunzător, scopul avut în vedere de legiuitor și receptorii vizați.

Nida numește acest lucru *echivalență dinamică* atunci când textul juridic din limba țintă generează aceleași efecte juridice și aplicabilitate ca textul original din limba sursă.[43] Aceste aspecte sunt consemnate și de Hammond care afirmă că scopul are prioritate în raport cu modul de abordare a textului primar de către traducător. [44]

VI. Interpretarea la *prima vista* a unui document/act de drept civil

Această situație apare frecvent în cazul interpretării la instanțele de judecată când, de exemplu, o hotărâre judecătorească se aduce la cunoștința reclamantului și este tradusă de către interpret din limba sursă în limba țintă la prima vedere a documentului, fără a fi avut posibilitatea de a se pregăti anterior. Potrivit precizărilor de mai sus, metoda de abordare a unei astfel de traduceri este dinamismul echivalenței textuale (conform lui Nida[45]) care trebuie reflectată pe de o parte printr-o exprimare textuală juridică prin producerea acelorași efecte juridice în ambele limbi, atât în limba sursă, cât și în limba țintă.

Pentru realizarea unei traduceri juridice de calitate, pe de altă parte, trebuie să se țină cont de scopul avut în vedere de emitentul sentinței în cazul specific respectiv (conform lui Hammond[46]). Corelarea intertexuală din punct de vedere gramatical, lexical și semantic[47] nu se consideră a fi subordonată teoriilor elaborate mai sus, ci o metodă de abordare care evidențiază și mai clar aspectele juridice specifice spețelor civile în cazul de față.

Toate aceste metode de abordare a unui text juridic trebuie să fie stăpânite de interpretul profesionist, fiind necesară reactualizarea cunoștințelor juridice în permanență. Un alt aspect este conștientizarea nivelului de complexitate a textului juridic sursă, problemele și analiza lexicală, dificultățile gramaticale și identificarea termenilor juridici similari, particularitățile stilistice[48]. Exemplu: În dizpozitivul hotărârii judecătorești sunt prevăzute următoarele: „Tingsrätten stadfäster följande mellan parterna träffad förlikning”[49]. („Tribunalul confirmă următoarea înțelegere încheiată între părți”- *traducere proprie*). Se poate observa că s-a luat ca exemplu o cauză civilă cu posibilitate de tranzacție între părți, instanța de judecată jucând rolul pasiv de atribuire a puterii executive a înțelegerii în cazul în care pârâtul nu plătește de bună voie la termen creanța asumată la somația reclamantului.

În prezentarea pricinii de către părți aș vrea să mă opresc asupra unor termeni juridici suedezi ca *ogiltigt* și *gällande*. Acești termeni juridici se traduc diferit în funcție de contextul în care sunt folosiți. Exemplu: „I första hand framhöll S.K. att skuldebrevet är

[43] Eugene, Nida *Principles of Corespondence,* in L. Venuti (ed.) *The Translations Studies,* 1947, p.37.
[44] Matt Hammond, *A New Wind of Quality from Europe, Implications of the Court Case,* 1995, p. 235.
[45] *Ibidem 29.*
[46] *Ibidem 30.*
[47] Michael, Schreiber *Traducere și editare. Pentru diferențierea și delimitarea conceptului de traducere*: Gunter Narr, 1933, p. 49.
[48] Victoria, Ungureanu, *Teoria traducerii,* Universitatea de stat Alecu Russo, Bălți, Republica Moldova.
[48] Dom, T 4048-18, *Helsingborgs tingsrätt,* Avdelning I, sid. 1 (Sentință civilă nr. 4048, de la tribunalul din Helsingborg, secția 3, p.1, din 2018)
[48] *Ibidem* 35 p. 3.Facultatea limbi și literaturi străine, Catedra filologie franceză, 2013, p. 93.
[49] Dom, T 4048-18, *Helsingborgs tingsrätt*, Avdelning I, sid. 1 (Sentință civilă nr. 4048, de la tribunalul din Helsingborg, secția 3, p.1, din 2018)

ogiltigt. I andra hand gjorde han gällande att det finns kvittningsgilla motfordringar till C. K. fordringsanspråk.[50] ” („În primul rând, S.K. a susținut că biletul la ordin este nul. În al doilea rând, a pretins că există contraprestații compensatoare la revendicarea creanței lui C.K.” - traducere proprie. *Giltig/ ogiltig* înseamnă în mod obișnuit la fel ca și *gällande*, printre altele, ”a fi/ a nu fi valabil, ne/valabil”, dar în context juridic pot însemna: „nul, a pretinde”, ca în exemplul de mai sus.

Într-un proces verbal întocmit cu ocazia unei înfățișări pregătitoare orale la tribunal survine un alt exemplu cu privire la înțelegerea intervenită între părți într-un litigiu de desfacere a căsătoriei și de custodie în care apare din nou termenul *gällande*, care înseamnă aici „referitor la, cu privire la”. „Parterna begär att deras överenskommelse gällande boendet och umgänget ska tas in i ett interimistiskt beslut.” [51] („Părțile pretind ca înțelegerea lor referitoare la domiciliu și relațiile de socializare a copilului cu părintele lor să fie consemnată într-o încheiere interlocutorie” - *traducere proprie*).

Alt exemplu din același proces verbal sub titlul *Beslut* („Hotărâre”): ”För tiden till dess frågorna har avgjorts genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft, eller föräldrarna har träffat ett skriftligt avtal om frågan och avtalet har godkänts av socialnämnden, eller annat beslutas, ska följande gälla.”[52] („Pentru perioada până când cererile s-au soluționat prin sentință ori hotărâre judecătorească rămasă definitivă, sau părinții au încheiat o înțelegere scrisă în acest sens și înțelegerea a fost aprobată de Serviciul social, sau s-a hotărât altceva, următoarele vor fi aplicabile”. - *traducere proprie*).

Gälla înseamnă în acest context „a fi aplicabil”. Se remarcă varietatea diferitelor sensuri juridice sau obișnuite ale aceluiași cuvânt în limba suedeză, *gälla, gällande, giltig, ogilla, ogiltig* care pot avea și alte sensuri, nu neapărat juridice, în funcție de contextul în care sunt utilizate. În limba țintă avem o traducere cu termeni juridici diferiți sau chiar cuvinte comune diferite de termenii suedezi care au fost precizați mai sus, utilizați în acte sau documente juridice.

VII. Concluzii

Traducerea și interpretarea juridică sunt fenomene complexe care se caracterizează prin diferite aspecte comune de traductologie, cum ar fi traducerea cât mai exactă a textului sursă atât în ce privește efectele juridice, cât și adaptarea acestuia destinatarului căruia i se adresează textul juridic. În cazul traducerilor textelor legislative și a legilor fundamentale din limba sursă în limba țintă, nivelul de dificultate este mai ridicat fiind necesar să se țină cont, pe lângă aspectele precizate anterior, și de intenția legiuitorului precum și de stilul, problemele de sintaxă și gramaticale care apar.

În limba suedeză, sensul anumitor termeni obișnuiți a fost extins atribuindu-i-se o conotație și un sens juridic, pe lângă multitudinea de sensuri posibile, ca în cazul exemplelor de mai sus: *gälla, göra gällande, ogilla, ogiltig, giltig*.[53]

Cunoașterea metodelor adecvate de traductologie a unui text juridic sau legislativ, a culturemului respectiv care a dat naștere și în care se dezvoltă terminologia juridică constituie premisele care trebuie îndeplinite pentru o traducere juridică de calitate. Limbajul fiecărui popor este într-o permanentă schimbare iar pentru a face față căderii în

[50] *Ibidem* 35 p. 3.
[51] Protokoll, T 3362-18, muntlig förberedelse i Helsingborg, aktbilaga 24, Avdelning 3, 11 okt. 2018, (Proces verbal cauza civilă nr. 3362 din Helsingborg 2018, anexa la dosar 24, secția 3, din 11 octombrie 2018)
[52] *Ibidem* 37
[53] Valeriu Munteanu, *Dicționar suedez român*, Editura Polirom, Iași, 2002 –„a fi valabil, a fi în uz” (gälla), „a revendica, a pretinde” (*göra gällande*), „a fi lovit de nulitate, un act, a respinge rechizitoriul” (*ogilla*), (*ogiltig*), „nevalabil, nul, caduc”, (*giltig*) „a fi valabil, a fi în vigoare”.

desuetudine a unor cuvinte precum și aportului de noțiuni noi nu numai la nivel lingvistic ci și la nivel de terminologie juridică trebuie ca traducătorul să fie activ și să se actualizeze în permanență.

Este o profesie care presupune un efort intelectual intens, iar translatorul/interpretul trebuie să dispună și de dinamicitate în exprimare care să reflecte cât mai fidel limbajul adecvat contextului juridic respectiv. Limbajul poate este mai inflexibil tocmai la nivel juridic dar forma de redare a textului legislativ, a unui act juridic sau a unei situații juridice dacă avem în vedere destinatarul, are de a face atât cu competențele de specialitate juridică cât și cele lingvistice.

Dar traductologia este un proces dinamic în permanentă schimbare ce se înnoiește și prin contribuția traducătorilor care, pe lângă datoria de a fi cu cunoștințele la zi, mai au și abilitatea unui artist care creează și dezvoltă limbajul juridic în speță redându-l în contextul potrivit.

Un dicționar juridic român-suedez sau suedez-român nu există deocamdată, deși a apărut un material în formă electronică pe internet. Parcursul anilor, am conceput propriul meu dicționar juridic suedez-român și român-suedez unde, prin consultarea manualelor de drept românești adnotate și ale Noilor Codurilor juridice, am putut traduce termeni juridici prin asociere cu termenii juridici suedezi din literatura de specialitate.

Menţionez că în România am calitatea de jurist, urmând cursuri juridice, iar în Suedia înțeleg contexul emitent al unui act și al unui document juridic, precum și cadrul legislativ care l-a generat. Astfel, sunt în măsură să utilizez just termenii juridici specifici într-o situație de interpretare. Această progresie în însușirea tehnicilor de traducere, a dezvoltării aptitudinilor necesare și a asimilării de cunoștințe actualizate, coroborate cu specialitățile juridice, mă încurajează să compilez dicționare juridice în anii care urmează.

Bibliografie

Academia Română, *Dicționar explicativ al limbii române,* Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan" Editura Univers Enciclopedic, București, 1998.

Altay, Ayfer, "Difficulties Encountered in the Translation of Legal Texts*"*, *Translation Journal*, 2002, vol.6, nr. 4 octombrie.

Asensio, Mayoral Roberto, *Translating Official Documents*, carte electronică, 2014.

Bușmachiu, Victoria, „Stilurile funcționale ale limbii române", *Institutul de filozofie Chișinău*, sept.-oct., 2012.

Dom T 4048-18, Helsinborgs tingsrätt, Avdelning 1, sid. 1- Sentință civilă 4048, Tribunalul din Helsingborg secția 3 p.1, 2018

Hammond, Matt, *A New Wind of Quality from Europe*, Implications of the Court Case, 1995.

Jakobson, Roman, *On Linguistic Aspects of Translation*, ed. I Venuti Lawrence *Translation Studies Reader*: Routledge, Londra, 2000.

Koller, Werner, "Equivalence in Translation Theory*"*, ed. I. Chesterman Andrew, *Reading in Translation Theory*, Helsinki, Oy Finn Lectura AB, p. 99-104, 1989

Munteanu, Valeriu, *Dicționar suedez român*, editura Polirom, Iași, 2002.

Mårtenson Ulvås, Brittmari, Fors, Jennie, *Nya Juridik för tolkar*, Läroverket i Småland AB, Tryck: Danagård Litho, Ödeshög, 2017.

Newmark, Peter, *About Translation*, Clevedon Buffalo, Toronto & Sydney, Multilingual Matters, 5th edition, 1991.

Nida, Eugene, *Principles of correspondence* in L. Venuti ed., *The Translations Studies,* Routledge, 2000.

Protokoll T 3362-18, muntlig förberedelse i Helsingborg, aktbilaga 24, Avdelning 3, 11 okt. 2018- *Proces verbal cauza civilă 3362 Helsingborg, anexă la dosar 24*, secția 3, 11 oct. 2018

Schreiber, Michael, *Traducere și editare. Pentru diferențierea și delimitarea conceptului de traducere*: Gunter, Narr, 1987.

Svane, Brynja, *<<Comment traduire la realité? Étude de la traduction des expressions réferentielles>>*, I. Olof Eriksson ed. *Språk och kulturkontraster*: *om översättning från och till franska*, Åbo: Åbos Akademis Förlag, 1998.

Ungureanu, Victoria, *Teoria traducerii*, Universitatea de Stat Alecu Ruso, Bălți, Republica Moldova, Facultatea de limbi și literaturi străine, Catedra filologie franceză, 2013.

Vermeer, Hans, ”*Skopos and commission in transation action”*, ed. I Venuti Lawrence *Translation Studies Reader*:, Routledge, Londra, 2000.

Vinay Jean- Paul & Darbelnet Jean, *Stilikstique comparée de francais et de l´anglais*, Paris: Marcel Didier, 1975.

Sitografie

https://www.constitutiaromaniei.ro/ (accesat în 10 mai 2020)
https://www.dataprotection.ro/ (accesat în 25 mai 2020)
https://www.dataprotection.ro/?page=noua%20_pagina_regulamentul_GDPR (accesat în 25 mai 2020)
https://dexonline.net/definitie-culturem (**CULTURÉM** *s. n.* cea mai mică unitate a unui fenomen sau fapt de cultură, element comun unor forme, structuri, genuri de cultură) (accesat în 26 mai 2020)
https://dexonline.ro/definitie/hermeneutica (accesat în 26 mai 2020)
https://ec.europa.eu/info/departments/interpretation/conference-interpreting-types-and-terminology_ro (accesat în 22 mai 2020)
https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/ro/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-rome (accesat în 24 mai 2020)
https://www.kammarkollegiet.se/ (accesat în 22 mai 2020)
https://www.mai.gov.ro/combaterea-infractionalitatii-de-tip-skimming/ (accesat în 26 mai 2020)
https://legeaz.net/noul-cod-civil/art-931-uzucapiunea-tabulara-uzucapiunea-imobiliara-efectele-posesiei
https://lege5.ro/Gratuit/gezdiobxgi/despre-traduceri-lege-596-1946?dp=gm3tmnzrhaztc (accesat în 25 mai 2020)
https://riksdagen.se/ (accesat în 24 mai 2020)
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/ (accesat în 25 mai 2020)
https://www.sprakbruk.fi/-/exakthet-ar-nummer-ett-nya-forfattningsoversattares-syn-pa-oversattning-av-juridisk-text (accesat în 24 mai 2020)
http://www.translatori-conferinte.ro/moduri-de-interpretariat.html (accesat în 23 mai 2020)

Anexa 1

Helsingborgs tingsrätt	**Dom**	Mål nr.
Avdelning 1	2018-11-19	T 4048-18
	Meddelad i Helsingborg	

Parter
Kärande
Lisa C. Kionberg, 19760621–2103
Volontärgatan 2a
254 55 Helsingborg

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokat Andreas Bérczy
Vector advokater HB
Göran Olsgatan 1
211 22 Malmö

Svarande
Sture Karlsson, 19720503- 0032
Slåtergatan 10
256 56 Helsingborg

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokat Per Nerle
Nerle Jonsson Lindeblad Advokatbyrå AB
Drottninggatan 62
252 21 Helsingborg

Domslut

Tingsrätten stadfäster följande mellan parterna träffad förlikning:

1.Sture Karlsson ska till Lisa Koinberg i ett för allt utge 450 000 kr. Betalningen ska ske på följande sätt:

a) 80 000 kr ska betalas senast den 3 december 2018.
b) 370 000 kr ska betalas senast den 30 juni 2019.

2.För det fall 80 000 kr inte betalas senast den 3 december 2018 enligt punkten 1

a) förfaller hela det omstämda beloppet om 500 000 kr till omedelbar betalning jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 21 mars 2017 till dess full betalning sker.

3.För det fall återstående 370 000 kr inte betalas senast den 30 juni 2019 enligt punkten 1 b) förfaller hela det omstämda beloppet om 500 000 kr – med avdrag för vad som redan betalats – till omedelbar betalning jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 21 mars 2017 till dess full betalning sker.

4.Parterna ska stå sina egna rättegångskostnader.

5.Genom denna förlikning är parternas samtliga mellanhavanden i anledning av tvisten slutligt reglerade.

Härutöver fastställer tingsrätten ersättning enligt rättshjälpslagen enligt följande.

Andreas Bérczys ersättning fastställs till 24 078 kr. Av beloppet avser 15 085 kr arbete, 3 735 kr tisdspillan, 442 kr utlägg och 4 816 kr mervärdeskatt.
Per Nerles ersättning fastställs till 34 548 kr. Av beloppet avser 26 704 kr arbete, 934 tidsspillan och 6 910 kr mervärdesskatt.

Redogörelse för saken

Målet inleddes med en ansökan om betalningsföreläggande hos Kronofogdemyndigheten. Efter det att Sture Karlsson hade bestritt talan överlämnades målet till tingsrätten.

Lisa Koinberg yrkade att S.K. till henne skulle betala 500 000 kr jämte ränta på beloppet från och med den 21 mars 2017 enligt 3§ första stycket och 6 § räntelagen till dess full betalning sker. L.K. åberopade följande som grund för sin talan. Hon avsade sig giftorättsanspråk på S.K. tillgångar genom ett äktenskapsförord. Som motprestation undertecknade S.K. ett skuldebrev där han förband sig att betala 500 000 kr om äktenskapet upplöses eller om fastigheten Helsingborg Björkhagen 17 överläts. Fastigheten överläts den 21 mars 2017.

S.K. bestred käromålet. S.K. åberopade följande till grund för sin inställning. I första hand framhöll han att skuldebrevet är ogiltigt. I andra hand gjorde han gällande att det finns kvittningsgilla motfordringar till L.K. fordringsanspråk. Kvittningsinvändningarna berör banklån, kosmetikaingrepp samt handpenning på en bil och uppgår till cirka 105 000 kr.

Parterna har vid muntlig förberedelse denna dag träffat den förlikning som framgår av domslutet. De har gemensamt begärt att tingsrätten stadfäster förlikningen i dom.

Tingsrättens bedömning

Förutsättningar finns att i dom stadfästa parternas förlikning.
Rättshjälpsbiträdenas ersättningsyrkanden enligt rättshjälpslagen är skäliga.
Andreas Bérczy har emellertid dessutom begärt ersättning för L.K. avgift i målet om betalningsföreläggande samt tilläggsavgift i tingsrätten i samband med överlämnande till tingsrätten vilken betalades den 29 juli 2018. Andreas Bérczy inträdde som ombud för L.K. i målet genom fullmakt den 28 september 2018. L.K. ansökte om rättshjälp i början av oktober 2018 och beviljades rättshjälp den 16 oktober 2018 med Andreas Bérczy som rättshjälpsbiträde. Avgifterna kan mot den bakgrunden rimligen inte vara utlägg för Andreas Bérczy som han är ersättningsberättigad för. Det är en annan sak till återbetalning kan ske till L.K.

Hur man överklagar, se domsbilaga 1

Överklagande ska ha inkommit till tingsrätten senast de 10 december 2018. Det kommer att prövas av Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Anna Tansjö

Anexa 2 -traducere proprie a documentului juridic

Tribunalul Helsingborg Secția 1	Sentință civilă din 19 noiembrie 2018 comunicată în Helsingborg	Cauza civilă T 4048/18

Părțile:
Reclamant
Lisa C. Koinberg, 19760621 - 2103
Volontärgatan 2a
254 55 Helsingborg

Reprezentant și asistent juridic conform legii de asistență judiciară: avocat Andreas Bérczy
Vector Advokater AB
Göran Olsgatan 1
211 22 Malmö

Pârât
Sture Karlsson, 19720503 – 0032
Slåtergatan 10
256 56 Helsingborg

Reprezentant și asistent juridic conform legii de asistență judiciară: avocat Per Nerle
Nerle Jonsson Lindeblad Advokatbyrå AB
Drottninggatan 62
252 21 Helsingborg

Dispozitivul hotărârii judecătorești

Tribunalul confirmă următoarea înțelegere încheiată între părți.

1. Sture Karlsson îi va plăti Lisei C. Koinberg o dată pentru toată datoria 450 000 coroane. Plata va avea loc în modul următor:

a) 80000 coroane se vor plăti cel mai târziu la data de 3 decembrie 2018.
b) 370000 coroane se vor plăti cel mai târziu la data de 30 iunie 2019.

2. În cazul în care cei 80 000 de coroane nu se vor plăti cel mai târziu la data de 3 decembrie 2018 conform punctului a) toată suma inițială de 500000 coroane va fi scadentă la plata imediată cu dobânda aferentă conform articolului 6, Legea dobânzii de la data de 21 martie 2017 până când are loc achitarea integrală.

3. În cazul în care restul de 370000 coroane nu se plătește cel mai târziu la data de 30 iunie 2019 conform punctului b) toată suma inițială de 500000 coroane va fi scadentă la plata imediată cu dobânda aferentă conform articolului 6, Legea dobânzii de la data de 21 martie 2017 până când are loc achitarea integrală, cu reducerea a ceea ce deja s-a plătit.

4. Părțile vor suporta cheltuielile proprii de judecată.

5. Prin acestă înțelegere toate diferendele părților relatate la litigiu sunt soluționate definitiv.

Pe lângă aceasta, tribunalul stabilește speze conform Legii de asistență judiciară potrivit următoarelor:

Cheltuielile de judecată lui Andreas Berczy se stabilesc la 24078 coroane. Din suma de 15085 coroane prevăd munca, 3735 coroane prevăd timpul pierdut, 442 coroane prevăd cheltuieli diverse și 4816 coroane TVA.

Cheltuielile de judecată lui Per Nerle se stabilesc la 34 548 coroane. Din sumă 26 704 coroane prevăd munca, 934 coroane prevăd timpul pierdut și 6910 corone TVA.

Prezentarea pricinii

Cauza civilă s-a inițiat cu o cerere de ordonanță de plată la executorul silit. După ce S.K. a respins acțiunea judiciară, s-a depus cauza civilă la tribunal. Lisa K. a pretins ca S.K. să-i plătească 500000 coroane împreună cu dobânda aferentă începând din 21 martie 2017, conform art. 3 primul alin. și art. 6 din Legea dobânzii până la achitarea integrală. L.K. a invocat următoarele ca temei pentru acțiunea ei judiciară. Ea s-a dezis de pretenția la drepturile matrimoniale asupra resurselor economice a lui S.K. printr-un contract prenupțial. Ca o contraprestație, S.K. a semnat un bilet la ordin în care s-a obligat să plătească 500000 coroane dacă căsătoria se va dizolva sau imobilul din Björkhagen Helsingborg se va înstrăina. Imobilul s-a înstrăintat în 21 martie 2017.

S. K. a respins acțiunea judiciară a reclamantei. S.K. a invocat următoarele ca temei pentru poziția sa. În primul rând, a susținut că biletul la ordin este nul. În al doilea rând a pretins că există contraprestații compensatoare la revendicarea creanței Lisei K. Obiecțiunile referitoare la compensațiile economice au în vedere un împrumut bancar, o intervenție cosmetică precum și arvuna la o mașină, ridicându-se aproximativ la 105 000 coroane.

La înfățișarea orală din această zi părțile au încheiat o înțelegere care reiese din dispozitivul hotărârii judecătorești. De comun acord au cerut ca tribunalul să consemneze înțelegerea într-o hotărâre judecătorească.

Adjudecarea tribunalului

Există premise ca înțelegerea părților să fie consemnată într-o hotărâre judecătorească. Cererile cheltuielilor de judecată a asistenților judiciari conform Legii de asistență judiciară sunt rezonabile. Cu toate acestea, în afară de aceasta Andreas Berczy a

solicitat speze pentru L. K. taxa pentru cererea ordonanței de plată a cauzei civile și taxa suplimentară la tribunal în legătură cu depunerea acesteia la tribunal care s-a plătit în 29 iulie 2018. Andreas Berczy a intervenit ca reprezentant a Lisei K. prin împuternicire judiciară în cauza civilă în 28 septembrie 2018. L.K. a solicitat asistență judiciară la începutul lui octombrie 2018 și i s-a acordat asistență judiciară în 16 octombrie 2018 cu Andreas Berczy ca asistent judiciar. În temeiul acestui fapt spezele nu pot constitui în mod rezonabil cheltuieli pentru Andreas Berczy la care el este îndreptățit. Este un lucru diferit ca restituirea să aibă loc Lisei K.

Procedura de apel, vezi anexa 1 a sentinței

Apelul trebuie cel mai târziu să fi fost depus la tribunal în 10 decembrie 2018. Se va examina de Curtea de apel din Skåne și Blekinge.

https://lagen.nu/1936:81 – accesat 20 decembrie 2020